

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК.04.06. ОСНОВИ ХУДОЖНЬОГО РЕМЕСЛА
(назва дисципліни без скорочень)

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	«Бакалавр» (освітній рівень перший)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Освітня програма	ОП «Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4-й рік навчання (7 і 8 семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	8 (240 год.)
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год.
	Практичні – 100 год.
	Самостійна робота – 120 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач (-і)	Васкевич О.Є., доцент кафедри монументального і станкового живопису КДАДПМД ім. М. Бойчука
Контактна інформація викладача (-ів)	vaskevicholga1979@gmail.com
Ресурси комунікації з викладачем	Google Classroom (https://meet.google.com/bop-kjka-jfc) Moodle
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Дистанційні за домовленістю з ініціативи здобувача

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Основи художнього ремесла» — це практично-орієнтована дисципліна, що поєднує вивчення традиційних ремесел із психотерапевтичними техніками. Здобувачі в результаті навчання зможуть використовувати творчість для самореалізації, творчих практик, самопізнання, гармонізації емоційного стану. Предметом вивчення дисципліни є методи арт-терапії, які реалізуються через інструменти і технології
---------------------	---

	художнього ремесла. Дисципліна розкриває зв'язок між ремісничими навичками, власною реалізацією та емоційною складовою. Процес спрямований на самопізнання і розвиток креативності. Практичні заняття навчають використовувати декоративне мистецтво для самовираження. Дисципліна допомагає майбутнім мистецтвознавцям у системному розумінні міждисциплінарних зв'язків між образотворчим мистецтвом, ремісничими практиками та психотерапевтичними методами. Курс спрямований на засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних засад використання арт-терапевтичного потенціалу в соціокультурній та мистецькій сферах. У процесі навчання студенти опановують специфіку впливу різних ремісничих і живописних матеріалів на психоемоційний стан людини. Дисципліна орієнтована на розвиток практичних навичок роботи з графічними, живописними, пластичними та текстильними техніками. Важливим завданням є засвоєння етичних норм та чітких меж професійної компетенції фахівця з мистецтвознавства при застосуванні арт-терапевтичних елементів.
Мета й завдання навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Основи художнього ремесла» курсу полягає у гармонізації емоційного стану здобувачів та розвиток їх творчого потенціалу через безпосереднє залучення до творчого процесу. Дисципліна спрямована на формування навичок самовираження та розкриття особистісних ресурсів. Практика ремесел у поєднанні з арт-терапевтичними методами виступає практичним інструментом для екологічної психоемоційної підтримки. Основні завдання навчальної дисципліни спрямовані на використання художньо-ремісничої діяльності як ефективного інструменту гармонізації особистості, розвитку творчого потенціалу та психоемоційної підтримки. Курс поєднує теоретичні засади терапії мистецтвом із практичними методами роботи для подолання стресу та самопізнання. Знати: – теоретичні основи арт-терапії, історію ремесел та психологічні механізми впливу різних видів творчості на емоційний стан людини.

	– специфіку застосування художніх технік (ліплення, плетіння, текстиль) для зняття стресу, подолання тривожності та гармонізації внутрішнього світу. – теоретичні засади та міждисциплінарні зв'язки мистецтвознавства, психології й художніх ремесел. – сенсорні та ресурсні властивості живописних, пластичних і текстильних матеріалів. – структуру, етапи та часовий регламент проведення арт-терапевтичного заняття. – етичні норми, принципи безпеки та межі професійної компетенції мистецтвознавця. – специфіку використання арт-терапевтичних методик у соціокультурній та інклюзивній сферах. Вміти: – застосовувати ремісничі навички як діагностичний та корекційний інструмент для роботи з різними віковими категоріями. – організовувати безпечний арт-терапевтичний процес, створюючи умови для вільного творчого самовираження. – аналізувати створені художні роботи та проводити обговорення результатів для досягнення терапевтичного ефекту. – втілювати почуття й ідеї у матеріалі, використовуючи живописні, графічні, керамічні та текстильні техніки. – створювати простір для творчості, де можна вільно експериментувати без остраху оцінювання. – осмислювати пережитий творчий досвід і знаходити зміст у створених образах. – поважати авторську індивідуальність та особисті межі. – поєднувати знання про мистецтво й ремесло для розробки музейних, галерейних та інклюзивних проєктів.
Передумови вивчення дисципліни	ОК 10. Вступ до мистецтвознавства ОК. 11. Термінологія мистецтвознавства ОК 13. Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених

	комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 12. Цінування повага різноманітності та мультикультурності.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей. СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінарські	сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Семестр 7					
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та художнього ремесла					
Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла.	20	2	10		8
Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу.	20	2	10		8
Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел.	20	2	10		8
Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів.	20	2	10		8
Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат.	20	2	10		8
Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Етика при використанні арт-терапевтичних елементів.	20	2	10		8

Усього годин за Семестр 7	120	12	60		48
----------------------------------	------------	-----------	-----------	--	-----------

Семестр 8					
Змістовий модуль II. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики					
Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики.	30	2	10		18
Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів.	30	2	10		18
Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції.	30	2	10		18
Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах.	30	2	10		18
Усього годин за Семестр 8	120	8	40		72
Усього годин	240	20	100		120
Вид контролю: Диференційований залік					

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Арт-терапія : навчальний посібник / уклад. В. І. Станішевська. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 172 с. Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7712ce87-9f82-4ca7-b6e8-b9f9531c15dd/content>.
2. Арт-технології : Навчально-методичний посібник / Уклад.: Олена Анатоліївна Мірошниченко. Житомир : ТОВ «Видавничий дім Бук-Друк», 2024. 180 с
3. Калька Н., Ковальчук З., Одинцова Г. Практикум з арт-терапії : навчально-методичний посібник. Ч. 2. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 148 с.
4. Короход Я., Корнута Л. Арт-терапія : навч.-метод. реком. для здобув. почат. рівня(короткого циклу) вищ. освіти ступеня молод. бакалавра ф-ту психології, політології та соціології НУ «ОЮА») [Електронне видання] / Я. Короход, Л. Корнута ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 40 с. Режим доступу: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/009c19d0-1332-4a50-9c96-a61f8c704b9e/content>.
5. Тараріна О. Практикум з арт-терапії: скринька майстра. Науково-методичний посібник. Видавництво. Астамир-В, 2023. 224 с. ISBN. 978-617-7083-63-3.

Допоміжна література

6. Арт-терапія: методичні вказівки до проведення практичних занять та

- самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач Березовська Л.І., Ямчук Т.Ю. – Мукачево: МДУ, 2018. - 31 с. (1,4 др. арк.).
7. БЕДІЧЕНКО О., РАЄВСЬКА Я. КОНЦЕПЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АРТ-ТЕРАПІЇ: РОЗВИТОК І ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія. 2024. № 3 (64). С. 5-11. <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2024.3.1>
 8. Використання арт-терапії на заняттях образотворчого мистецтва. Добірка практичних завдань і вправ / Укл.: Баклан С.В. – Київ, Центр позашкільної роботи Святошинського району міста Києва, Відділ декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, 2021. 7 с.
 9. Основи Арт-терапії. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 227 – Фізична терапія, ерготерапія / Укл.:Чепурна Г. Л. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 51 с.
 10. Простір арт-терапії: палітра емоцій : матер. XIII Міжнар. міждисциплін. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25–27 лютого 2016 р.) / за наук. ред. А. П. Чуприкова, Л. А. Найдьоновой, О. Л. Вознесенської, О. М. Скар. – К. : Золоті ворота, 2016. 140 с. URI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745993>.
 11. Скордіна Оллі. Арттерапевтичний альбом «Дім у собі». Підтримка в малюнках і текстах для тих, хто береже свій дім у собі. Видавництво Ростислава Бурлаки, 2025. 176 с.

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Семестр 7			
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та художнього ремесла			
Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла.	Вересень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	10
Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу.	Жовтень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	10
Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел.	Листопад	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	20

Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів.	Листопад	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	20
Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат.	Грудень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	20
Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Етика при використанні арт-терапевтичних елементів.	Грудень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт. Диференційований залік	20
Разом:			100
Семестр 8			
Змістовий модуль II. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики			
Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики.	Лютий	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	20
Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів.	Березень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	20
Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції.	Квітень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт	20

Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах.	Травень	Контроль відвідування практичних занять, виконання практичних та самостійних робіт. Диференційований залік	40
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Робоча програма навчальної дисципліни «Реставрація та експертиза творів» для здобувачів вищої освіти за першим рівнем (ступенем) вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньо-професійною програмою «Мистецтвознавство». КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2025. 23 с. Демонстраційний дидактичний матеріал.
Необхідні засоби	Ноутбук, планшет
Програмне забезпечення	Microsoft Office, Онлайн-ресурс Google Workspace for Education тощо
Матеріали, інструменти	Блокнот для конспекту, ручка

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	Під час виконання навчальних завдань здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Використання матеріалів з інтернет-ресурсів та інших інформаційних джерел допускається виключно за умови обов'язкового коректного посилання на джерело. Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до оцінювання за умови, що обсяг коректних текстових запозичень не перевищує 30%. У разі виявлення плагіату або інших форм порушення академічної доброчесності робота не зараховується, а здобувач отримує 0 балів із обов'язковим повторним виконанням завдання. Списування під час контрольних заходів і підсумкового оцінювання забороняється, зокрема із використанням мобільних пристроїв. Застосування мобільних пристроїв дозволяється лише у випадках, передбачених форматом онлайн тестування. Під час усіх форм поточного та рубіжного контролю порушення академічної доброчесності не допускаються. У разі відсутності здобувача під час контрольного заходу без поважної причини він втрачає право на отримання відповідних балів; можливість повторного складання визначається викладачем із встановленням додаткового терміну виконання завдань.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування навчальних занять є обов'язковою складовою системи оцінювання та враховується під час нарахування балів. За наявності поважних причин (зокрема стану здоров'я або участі в міжнародних освітніх програмах) здобувач може навчатися в дистанційному (онлайн) форматі за попереднім погодженням із викладачем із подальшим представленням результатів виконаних завдань під час консультації. Пропуски занять без поважних причин не допускаються. Поважність причин має бути підтверджена відповідними документами або завчасним повідомленням викладача. Запізнення на заняття без обґрунтованих підстав також вважаються порушенням навчальної дисципліни.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі навчальні завдання, визначені програмою дисципліни, підлягають обов'язковому виконанню у встановлені строки. У разі виникнення заборгованості її усунення здійснюється протягом одного тижня після завершення визначеного терміну. Завдання, подані з порушенням строків виконання без поважних причин, оцінюються зі зменшенням балів і можуть бути зараховані в межах 50% від максимально можливої оцінки.

Політика щодо правил поведінки на заняттях	Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі та взаємодію учасників освітнього процесу. Навчальне середовище в аудиторії ґрунтується на принципах доброзичливості, творчої співпраці та відкритості до конструктивної критики. Під час занять здобувачі зобов'язані перевести мобільні пристрої у беззвучний режим. За необхідності допускається тимчасовий вихід з аудиторії за погодженням із викладачем, за винятком залікових і екзаменаційних форм контролю. Заохочується висловлення власної позиції щодо теми заняття за умови її аргументованості та опори на аналітичні висновки, сформовані під час практичної та самостійної роботи.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза межами аудиторних занять офіційним каналом комунікації з викладачем є електронна пошта. Листування здійснюється у робочі дні до 18:00 з дотриманням встановлених правил: у темі листа обов'язково зазначається назва навчальної дисципліни; у тексті повідомлення необхідно вказати прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти (анонімні звернення не розглядаються); файли мають бути підписані за схемою «прізвище_назва завдання». Допустимі формати файлів: текстові матеріали — doc, docx; ілюстративні матеріали — jpeg, pdf. Консультації викладача в приміщенні закладу вищої освіти проводяться у визначені дні та години. У разі службового відрядження, тимчасової непрацездатності або інших об'єктивних обставин викладач залишає за собою право перенести заняття на інший день за попереднім погодженням з адміністрацією та студентами.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznavstva-i-mysteczkoyi-osvity/>

Розробник (розробники) силабусу
навчальної дисципліни

Васкевич О.Є.
(підпис, прізвище, ініціали)

Гарант освітньої програми

О. Д. Сосік
(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри

(підпис, прізвище, ініціали)

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти
(назва кафедри)

від 26.08.2025, протокол № 1